

המהפכה הצרפתית

רות שאגו אלוה המפורסמת סבלת כתמיד בארזיה הוהרים של פריז נסיעה מכיון כיטר הקונקורד לעבר שער הנצחון שבסיכר שארל דה גול, אמורה להיות זוהיה נהדרת לחובבי התיירות והתיבות הערביות המודרנית, אבל בפועל זו הוהה מעייפת, בעיקר בגלל הרמזורים הדכים שעוצרים את התנועה שבו ושבו כשמתקרבים לשער הנצחון, מצד ימין משתרע שטח מתוחם של ארמנות באים בימים, מוקפים בבוסתנים מרוקם ומרשאות רחבות ידיים. אחד הארמנות הללו, שכיום קשה מאוד להתקרב אליו בשל השמירה המקפדת המצבת בסמטת 'פובור סן אתורה' ומובילה אליו, הוא ארמון הנשאות של צרפת – ארמון האליזה. טבל לספר רבות על הארמון הרוקדני ותבוצץ שבנת לפני 296 שנים תרכש על ידיו המלך לאוי 15. אפשר לעסוק בתקופת זוהר שלו על התגורר בו בפוליאן בנפרטת האני, או לרבר על התקופה בה שכן בבית הזה המלך לאוי ה-18. אבל לא לעסוק בהיסטוריה הארמיטקרטית של צרפת באנו, בחרת דוקא להקדיש את הכתבה למה שטומן העתיד לארמון האליזה ולצרפת כולה. כשרות הבאות נעסוק דוקא בדמויות שאחת מהן תשכון בארמון הזה בשנים הקרובות.

אחרי נשיא פרנסואה מיטראן, שנא ישראל יודע ואיש שמאל מובהק, שלטו בצרפת ברצף שני נשיאים ימניים: זאק שיראק תיקר לא סרקווי. לפני כחמש שנים התחולל מהפך פוליטי נוסף, וסרקווי חובס במחירות על ידי פרנסואה הולט, נשיאה הנכחי של צרפת ואיש מפלגת הוועיאליסטית שמאלית. כיום, כך לפי הסקרים, זוהי צרפת לידן, ואולי אפילו לידן הקצנת.

הידה הפוליטית הצרפתית מוכתבת באופן מוחותי משני צדדים פוליטיים מרכזיים: גוש השמאל שבראשו עומד כיום פרנסואה הולט, וגוש הימין שבראשו ראטון הקרוב יותר את האיש שיונמד בראשו בבחירות שיתקיימו באביב הקרוב. בדרך-כלל שלטו בצרפת, מאז חקמה הרפובליקה החמישית על ידי שארל דה גול, נשיאים שייצגו את הימין המתון, דה טל עצמו גם מזהה ככזה, וכן הנשיאים פומפידו ודסטאן שהיו ממשיכיו ורכזו. אחריהם בא מיטראק השמאלני, וכאמור נשיא הולנד גם הוא איש שמאל מובהק.

אם בארץ מתקתטים הפוליטיקאים בעיקר בסוגיות כמו החרת שטחים ומרות התקפות בה ינהג צה"ל לכפי הפרות השקט מכיון רצועות שה, בצרפת מתנהלות מריבות סוערות לא פחות בסוגיות כמו נטבה המסים, מעצרים של אגודי העוברים הגדולים, גיל הפנסיה ומידת המחויבות של צרפת לאיחוד האירופי ולמשדרבות בסוגיות

כתלאומיות. השבוע יצאו כארבעה מיליוני ארזים צרפתים והשתתפו בכי רימרה של מפלגת הרפובליקנים, וזוהי מפלגת ימין מרכז המאגדת תחתיה מספר תנועות פוליטיות בעלות נטיימנות ברורה אך מתונה. בפרימריה התמודדו כמה וכמה פוליטיקאים מפורסמים בארצם אבל רק שלושה מהם מפורסמים גם מחוצה לה: הנשיא לשעבר ניקר לא סרקווי וראשי הממשלה לשעבר אלן זופה ופרנסואה פיז. אלן זופה סיון כראש ממשלת צרפת בתקופת שלטונו של הנשיא שיראק ואילו פרנסואה פיז וזה ראש הממשלה בתקופת שלטונו של הנשיא סרקווי, כשתחתיו שירת אלן זופה כשר התעלה ולאחר מכן כשר החוץ. בסקרים נותר פיז במקום השלישי משך זמן רב, הרחק מאחורי זופה וסרקווי?

אכן, המרצף הזה היה מלא ועודש באירונה וסוריאליזם, לנוכח האופן בו כעלי התפקידים בצרפת מתחלפים זה בזה. לאחר שהאחד מחלק פקודות לחבריו, כעבור תקופה משתנה המנצב והוא ניצב תוך תיהם, נמתק לחסדיהם. כך למשל היו סרקווי ופיז שרים בתקופת מונותו של הנשיא שיראק כשאלן זופה היה ראש הממשלה המנתה עליהם והוא היה זה שמינה אותם לתפקידים השונים כשרי הפנים, שר החוץ, המר כתר ועוד. לאחר מכן התחולל מהפך פנים במפלגה, סרקווי ניצח בפרימריה והפך לנשיא לאחר הבחירות הכלליות.

הפעם הוא זה שניצב למעלה, כשמתחתיו ראש הממשלה פיז אשר פיזק על שר התעלה זופה. בקרוב מאוד, כך זה נראה, יהיה פיז המנצח הגדול ואם הסקרים צופים נכונה את העתיד התחולל בצד רפת באביב הקרוב, הוא גם יוכל לחלק תפקידים לסרקווי ולזופה מתוקף מעמדו כנשיא.

מי אתה אלן זופה

אתנו כישראלים מסקרנות בעיקר השאלה מי מבין כל המתמודדים האפשריים לנשיאות צרפת יהיה הטוב ביותר לישראל וליהודי צרפת. לית הומל, נראה שהאופציה הטובה ביותר כבר נמוטת. היה זה הנשיא לשעבר סרקווי שנחשב ליריד מובהק של ישראל, והוא כאמור כבר הפסיד בבחירות. שהתנו השמיע עם לוי מולארי, ישראל שער פתית הוא שפת האם שלו ושעוקב בארקות אחר התפתחות הפוליטיות בצרפת. ביקש לשמוע קול על כל אחד מהמתמודדים והתפוצצו אליו, וב מולארי שיתף אותנו בשמחה ברע הרחב שלו בתוכם. "מי שנחשב כיום מפיזוויס לנשיאות, המעמד בעל הסיכויים

מה באמת רים לכי שפיון הצליח לתקדויה בצורה משמעותית כל יפיו? "ההצלה של פיזן נקפת במידה רבה לכות העימותים המתוקים שרים שהתנהלו בין המצדדים השונים בימים שלפני סיכוב ההצבעה הראשון היו שלשה עימותים כאלו, והם זכו לתשומת לב מירבית בקרב אורזי צרפת, כי החזקנה הרוחתת הוא שמי שינצב בפרימריזו של מפלגת הרפובליקנים הוא זה שינצב גם בבחירות לנשיאות. "כפעם הראשונה הוצב פיזן לאור הורקדים, וכמו כל שמונת המתמודדים הנוספים וזה לזמן שידור שוה, כפרו להם את הרקות, הוא הפנין מראה נשיאותי, נילה בקאות מרשימה בפריים הקסטים, שידר תדמית רצינית ואחר אית ובעיקר נתן לצרפתים פתח לתקנה. מלי שום ספק, פיזן וזה המנצח הגדול בכל שלוש העימותים, ומסאן גם הנצחון שלוב בסיכוב ההצבעה הראשון. "אבל מעבר לעימותים המתוקשים, יש כאן גם משות יותר מהותי. נשיא סרקווי נחשב למאוס בקרב רבים מהצרפתים, הוא כבר עשה את שלו, חולא ויהיה תעלה מסחררת. מה גם שהוא כבר הפסיד במערכת בחירות אחת, ולתומכיו מפלגת הרפובליקנית אין רצון מיוחד להפסיד שוב. "אלן זופה לישמת זאת לא נחשב לכשלון כמו סרקווי, אבל הוא אדם מוביר יחסית, כך נל, הוא אפשרי למדי ולא מציע שום חרזש. ארן לו חוץ כותף אוריעק שאפשר להתלהב ממנו כל מה שהוא מציע זה להיות נשיא נחמד שיעשה את התבודה וישתלח שלא לעשות טעויות. "אל מול שני האשים הללו מנצח פיזן שאמנם אינו צעיר במיוחד, אבל בגיל 62 הוא עדיין צעיר מזופה בתשע שנים, הוא מציע עם הבטחה גדולה לעשות סדר בכלכלה הצרפתית, להגדיל את העמיתה ולהיאבק ביד קשה במטרה. הוא מציע לצרפתים חוץ, טוען לרוב תקנה, מלחוב אותם ומפזר הבטחות לעתיד טוב יותר.